

การรักษามะเร็งรังไข่

ด้วยการผ่าตัดและให้ยาเคมีบำบัดทางช่องท้อง

บทความโดย แพทย์หญิงชฎานิชฐ์ ศิริไสย

มะเร็งรังไข่เป็นมะเร็งพบได้บ่อยในผู้หญิงไทย และเป็นสาเหตุให้เสียชีวิตเป็นอันดับ 6 โดยร้อยละ 70 มักพบเป็นมะเร็งระยะที่ 3 แล้ว กล่าวคือมีการกระจายที่เยื่อช่องท้องร่วมด้วยตั้งแต่ที่ได้รับการวินิจฉัยครั้งแรก

การรักษา

การรักษามาตรฐานของมะเร็งรังไข่ในระยะนี้ คือ การผ่าตัดเพื่อเอาอวัยวะมะเร็งออก ร่วมกับการให้ยาเคมีบำบัดด้วยสูตรยาที่มี Platinum-based อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะได้รับการรักษาด้วยวิธีมาตรฐานดังกล่าวนี้แล้ว ยังพบว่าอัตราการกลับเป็นซ้ำก็ยังมีโอกาสเกิดขึ้นได้สูง ทำให้อัตราการรอดชีพ 5 ปีได้เพียงร้อยละ 30

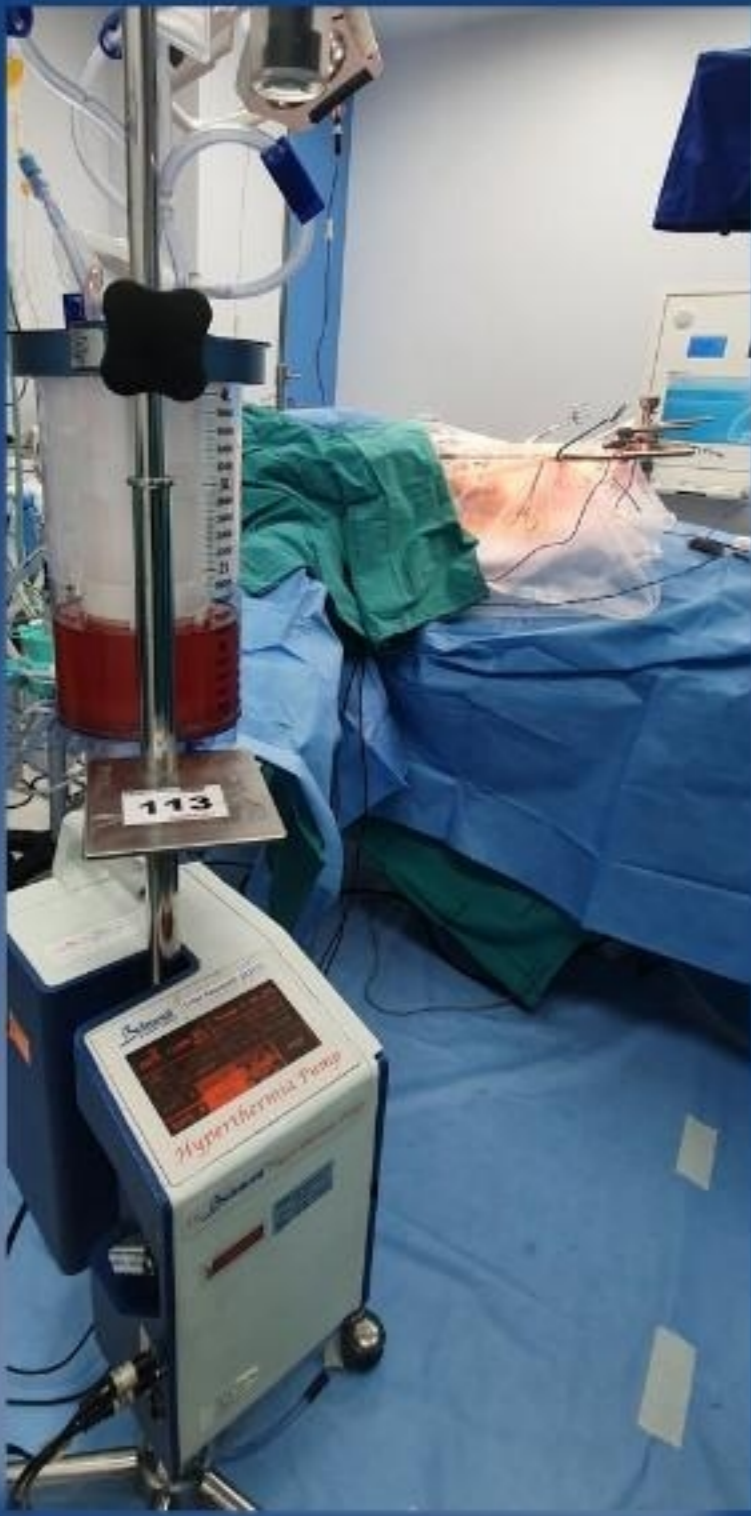

หลักการผ่าตัดและให้ยาเคมีบำบัดทางช่องท้อง

เนื่องจากการกระจายหรือการกลับเป็นซ้ำของมะเร็งรังไข่มักพบที่เยื่อช่องท้อง และภาวะแทรกซ้อนของการให้ยาเคมีบำบัดทางหลอดเลือดดำ ทำให้มีการกดการผลิตเม็ดเลือดจากไขกระดูก หรือทำให้การทำงานของไตลดลง จึงมีการศึกษาเกี่ยวกับการให้ยาเคมีบำบัดทางช่องท้องโดยตรง พบว่าสามารถควบคุมการกระจายที่เยื่อช่องท้องได้ดีมากขึ้น เนื่องจากความเข้มข้นของยาสูงกว่าในหลอดเลือดถึง 30 เท่า หากรักษาร่วมกับการเพิ่มอุณหภูมิยาเคมีบำบัด จะทำให้เกิดการแตกตัวของเซลล์มะเร็ง และเกิดการทำลายของ DNA และแทรกเข้าสู่เยื่อช่องท้องได้ดีมากขึ้นด้วย

ดังนั้นจึงพบว่าผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับยาเคมีบำบัดทางช่องท้องร่วมกับการให้ทางหลอดเลือดดำ มีระยะเวลาการรอดชีพนานกว่าอยู่ที่ 65.5 เดือน เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ได้รับยาเคมีบำบัดทางหลอดเลือดดำเพียงอย่างเดียวซึ่งมีระยะเวลาการรอดชีพที่ 49.7 เดือน นอกจากนี้ยังพบว่าโรคสงบได้นานถึง 23.8 เดือน

เมื่อนำมาใช้ในการรักษามะเร็งรังไข่ในระยะที่ 3 จึงพบว่าเมื่อมีการให้ยาเคมีบำบัดในช่องท้องที่อุณหภูมิ 42-43 องศาเซลเซียส นาน 60-90 นาที (**Hyperthermic intraperitoneal chemotherapy: HIPEC**) หลังจากการทำการผ่าตัด และเลาะเยื่อช่องท้อง (Peritonectomy) สามารถเพิ่มอัตราการรอดชีพ ลดการกลับเป็นซ้ำในช่องท้อง และทำให้โรคสงบได้นานขึ้นด้วย

นอกจากนี้ การรักษาด้วยการผ่าตัด และ HIPEC ยังช่วยคุมโรคได้ดีขึ้น และช่วยป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ เช่น ลำไส้อุดตัน ภาวะท้องมาน (ascites) ได้ดีกว่าในกลุ่มที่ไม่ได้ผ่าตัด ในกลุ่มที่มีการกลับเป็นซ้ำบ่อยและได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดหลายสูตร พบว่า หลังการรักษาด้วยการผ่าตัด และ HIPEC ผู้ป่วยมีระยะเวลาการปลอดจากยาเคมีบำบัดได้นานมากขึ้น จากน้อยกว่า 6 เดือน เป็น 12-20 เดือน

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์

